

VERTALING VAN HET VIDEO-INTERVIEW VAN DAVID NEUHAUS SJ

Ik heet David Neuhaus en ben priester en lid van de orde der jezuïeten. Ik ben Israëliër, en lid van de Midden-Oostenprovincie van de orde. We staan hier voor het Heilig Graf, voor de christenen de meest heilige plek ter wereld. Deze plek omvat twee belangrijke plaatsen: allereerst de plaats van de kruisiging, de plaats waar Jezus gestorven is – voor ons, zoals het christelijk geloof dat belijdt. En dan is er de andere plaats – misschien nog wel belangrijker: het lege graf. Dit graf is leeg omdat Christus is opgestaan.

Voor mij is deze plaats van bijzonder groot belang. Als joodse puber ben ik hierheen gekomen, en het is hier dat ik Christus heb mogen leren ontmoeten en kennen. Deze plaats is de plaats van mijn bekering: de bekering tot Jezus Christus. Het is dus voor mij een heel essentiële plaats; maar niet slechts voor mij – voor heel veel christenen, pelgrims, die hier komen om hun geloof te versterken. Ze komen hier om Christus te herontdekken en gaan weer naar huis met een nog sterker geloof.

Men kan niet zeggen dat dit de enige plaats is waar we een band vinden met de historische Jezus, maar we kunnen wel zeggen dat het historisch gesproken de meest waarschijnlijke plaats is.

We weten dat de evangeliën veel, heel veel, verhalen over Jezus vertellen, maar tegenwoordig, met behulp van de historisch-kritische methode (die al decennialang gebruikt wordt), weten we dat er ook veel verhalen in staan die vanuit historisch oogpunt nogal 'problematisch' zijn.

Maar in deze plaats denk ik niet dat er veel twijfel kan heersen over de historische zekerheid van deze belangrijkste plaatsen van Jezus' leven. We weten dat de andere plaatsen gesticht zijn door christelijke tradities die op zoek waren naar Jezus.

Voor de pelgrims is de historische zekerheid echter van secundair belang. Ze komen hier om de Jezus van het geloof te vinden, niet zozeer de historische Jezus. Het is de christelijke traditie die, de evangeliën volgend, aan die verhalen de plaatsen heeft toebedacht die belangrijk zijn voor het christelijk geloof.

Nu hebben we het Heilig Graf verlaten en we zijn op de daken van Jeruzalem geklommen. We zien hier de Kerk van de Verrijzenis (dat is de grote toren). De kleine toren is de Kerk van de Kruisiging. In het Frans spreken we over « Heilig Graf », maar in de plaatselijke talen spreken we over « Verrijzenis », omdat immers de opstanding het eindpunt van Jezus' aardse leven was.

Jeruzalem is een verdeelde stad, zelfs door geweld en oorlog. Maar de christenen zijn niet in de meerderheid in Jeruzalem, ze zijn zelfs in een minderheid in het Heilig Land. Het is opvallend dat juist op deze plaatsen, die het centrum zijn voor het christelijk geloof, de christenen maar een uiterst kleine minderheid uitmaken. Ze worden omgeven door joden en moslims.

Vandaag de dag, al sinds 1948, vormen de joden de meerderheid in het Heilig Land, en daarvoor, gedurende meerdere eeuwen, waren het de moslims.

Het is een hele complexe stad voor gelovigen. Maar voor ongelovigen is het niet alleen maar gecompliceerd: ik geloof dat het voor hen vooral ook een « schandalige stad » is.

Het is immers helaas zo – en als gelovige moet ik dat toegeven – dat Jeruzalem vol geweld is, dat ook de fanatieke kanten van het geloof aan het licht brengt.

Ik geloof dat daar een lange weg op ons wacht: een weg van vergeving en van verzoening.

Vandaag worden er initiatieven genomen om tot een interreligieuze dialoog te komen, maar ik vrees dat deze dialoog nogal 'vreemd' blijft aan een stad als Jeruzalem, waar de godsdienst zo belangrijk is en zo vol fanatisme, dat er weinig plaats overblijft voor een dialoog tussen de verschillende godsdiensten.

Deze dialoog moet er desondanks komen, want anders zal Jeruzalem voor allen verloren zijn...

Vertaling: Hendro Munsterman